

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
328113

Datum 12 december 2012
Onderwerp Verzoek vernietiging ministeriële regeling

Uw kenmerk
2012Z16087/2012Z16446/20
12D36898

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Bij brief van 11 oktober 2012 heeft u naar mij doorgezonden een brief van de heer Nijhof d.d. 12 augustus 2012 inzake vernietiging van een ministeriële regeling, met het verzoek daarop te reageren.

Aan de Commissie voor de verzoekschriften en de burgerinitiatieven is het verzoek voorgelegd om de ministeriële regeling van 22 april 2009, nr. 5599506/09 houdende verlening van mandaat en machtiging aan de Raad voor de rechtspraak inzake verzoeken tot schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn (Stcrt. 2009, 81) te vernietigen. Deze regeling is inmiddels ingetrokken bij regeling van de Minister van Veiligheid en Justitie van 26 januari 2012, nr. 572347712, houdende verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan de Raad voor de rechtspraak inzake verzoeken tot schadevergoeding verband houdend met de rechtspraak waarvoor de Staat aansprakelijk kan worden gehouden (stcrt. 2012, 1933). Nu deze nieuwe regeling mede de ingetrokken regeling omvat, lees ik het verzoek als betrekking hebbend op de thans geldende regeling.

De mandaatregeling

De mandaatregeling waarvan de vernietiging is verzocht heeft kort gezegd, en voor zover hier van belang, de volgende strekking. Wanneer in een bestuursrechtelijke procedure de behandelingsduur door de rechter zo lang is dat de redelijke termijn is overschreden, heeft een belanghebbende op grond van jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens recht op een schadevergoeding. In de praktijk vindt na de uitspraak in de hoofdzaak een heropening van het bestuursrechtelijke geding plaats voor een schadevergoedingsprocedure. Daarin word ik als Minister van Veiligheid en Justitie als partij aangemerkt en in de gelegenheid gesteld om als verweerder een standpunt in te nemen over het verloop van de termijn en een eventuele schadevergoeding die ten laste komt van de Staat. Ik heb aan de Raad voor de rechtspraak mandaat verleend om in dat soort procedures namens mij op te treden. Dit sluit aan bij de beheersmatige rol die de Raad voor de rechtspraak heeft als overkoepelend orgaan binnen de rechtspraak.

Het verzoekschrift

In het verzoekschrift worden samengevat drie gronden voor vernietiging van de regeling – in het verzoekschrift ook wel aanwijzing genoemd – aangevoerd:

A. De regeling schendt de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechter, omdat een meerderheid van de leden van de Raad voor de rechtspraak tevens belast is met rechtspraak.

B. De regeling is in strijd met de artikelen 91, 93 en 96 van de Wet op de rechterlijke organisatie (hierna: Wet RO) en de bedoeling van de wetgever.

C. De regeling schendt de leer van de machtscheiding.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
12 december 2012

Ons kenmerk
328113

Beoordeling

Alvorens op de in het verzoekschrift genoemde argumenten in te gaan, vraag ik eerst aandacht voor twee belangrijke punten.

1. In rechterlijke procedures over overschrijding van de redelijke termijn is al diverse keren een beroep gedaan op de onverbindendheid van de onderhavige mandaatregeling. Daartoe zijn vergelijkbare argumenten als in dit verzoekschrift naar voren gebracht. Het is primair aan de rechter om een oordeel te geven over de rechtmatigheid van een mandaatregeling. Verschillende rechterlijke colleges hebben de mandaatregeling als rechtmatig beoordeeld.¹ Dit betekent dat de beperking als bedoeld in art. 5, eerste lid, onder b van het Reglement van de Commissie voor de verzoekschriften en de burgerinitiatieven aan de orde is, hetgeen inhoudt dat deze Commissie geen kennis kan nemen van dit verzoek om vernietiging.

2. De onderhavige mandaatregeling vindt zijn grondslag in de artikelen 10:3, 10:9 en 10:12 van de Algemene wet bestuursrecht en is in goed overleg met de Raad voor de rechtspraak tot stand gekomen. Anders dan verzoeker meent, kan deze mandaatregeling niet worden beschouwd als een aanwijzing als bedoeld in artikel 93 van de Wet RO. De aanwijzingsbevoegdheid van art. 93 RO ziet immers op het aanwenden van de eigen bevoegdheden van de Raad voor de rechtspraak zoals neergelegd in art. 91 Wet RO. De onderhavige mandaatregeling ziet niet op uitoefening van eigen bevoegdheden van de Raad voor de rechtspraak, maar op het optreden in mandaat namens de minister van Veiligheid en Justitie.

Ten aanzien van de in het verzoekschrift aangevoerde gronden merk ik het volgende op.

A. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat met de regeling de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de rechter wordt geschonden. Een op soortgelijke argumenten gegrond wrakingsverzoek in een bestuursrechtelijke procedure is door de rechtbank afgewezen.²

De Raad voor de rechtspraak vertegenwoordigt slechts de minister (de Staat) in een procedure en neemt uit dien hoofde een standpunt in over de gevraagde schadevergoeding. Daarmee wordt de rechter die over de schadevergoeding moet oordelen op geen enkele manier meer of minder gebonden dan wanneer dat verweer zou worden gevoerd namens mij door ambtenaren van mijn departement. Die rechter is en blijft onpartijdig en onafhankelijk.

B. De mandaatregeling is niet strijdig met de artikelen 91, 93 en 96 van de Wet RO en de bedoeling van de wetgever. In artikel 91 zijn de taken van de Raad voor de rechtspraak opgenomen. In artikel 93 is aan de minister van Veiligheid en

¹ Centrale Raad van Beroep, 25 mei 2012, LJV BW7166, Centrale Raad van Beroep, 28 september 2012, LJV BX8573, Rechtbank Amsterdam, 27 oktober 2011, LJV BU6920 en Rechtbank Alkmaar, 2 augustus 2012, LJV BX3712.

² Rechtbank Amsterdam, 9 juni 2011, LJV BU9777.

Justitie de bevoegdheid verleend om aan de Raad voor de rechtspraak ten aanzien van de in artikel 91 genoemde taken een aanwijzing te geven, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een goede bedrijfsvoering van de rechterlijke organisatie. De mandaatregeling is zoals hiervoor reeds aangegeven geen aanwijzing als bedoeld in artikel 91 Wet RO. Dat een organisatie in de wet eigen taken toebedeeld heeft gekregen, staat er op geen enkele manier aan in de weg dat in mandaat op grond van de Algemene wet bestuursrecht tevens andere taken worden uitgeoefend. Daarop stuit ook af het beroep op artikel 96 Wet RO. In dat artikel is bepaald dat de Raad voor de rechtspraak bij de uitoefening van de eigen taken, genoemd in artikel 94 en 95, niet in de procesrechtelijke behandeling van, de inhoudelijke beoordeling van of de beslissing in een concrete zaak mag treden. Daarbij moet er vooral aan gedacht worden dat de Raad voor de rechtspraak rechters rechtdoende in individuele zaken niets kan opleggen. De rechter moet immers vrij zijn om te oordelen. Op handelen van de Raad voor de rechtspraak in mandaat op grond van de mandaatregeling is artikel 96 Wet RO niet van toepassing. Het gaat dan namelijk niet om de uitoefening van de eigen taken (art. 94 en 95 Wet RO). Bovendien kan het innemen van een standpunt ten aanzien van een termijnoverschrijding de rechter die daarover moet oordelen op geen enkele manier binden.

C. Verzoeker stelt dat de aanwijzing de 'leer der machtenscheiding' schendt. Zoals al aangegeven betreft de mandaatregeling geen aanwijzing. De verzoeker geeft in de toelichting aan dat de Minister van Veiligheid en Justitie de drie machten uit de 'leer de machtenscheiding' vertegenwoordigt. Bij gebreke aan nadere toelichting in het verzoekschrift zie ik niet in hoe de mandaatregeling strijdig kan zijn met de Trias politica.

Gelet op het bovenstaande concludeer ik primair dat het verzoekschrift niet door de Tweede Kamer kan worden ontvangen en subsidiair dat er geen grond is voor vernietiging van de mandaatregeling zoals verzocht.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

I.W. Opstelten

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
12 december 2012

Ons kenmerk
328113